

VIEŠOJI ĮSTAIGA KAUNO MIESTO GREITOSIOS MEDICINOS PAGALBOS STOTIS

ATASAKAITA

DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ PLANAVIMO, ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO BEI VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ SUTARČIŲ ĮGYVENDINIMO SRITYSE IR MOTYVUOTA IŠVADA

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – KPI) 10 straipsniu, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo“ ir atsižvelgiant į Valstybės ir savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) direktoriaus 2011 gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybių įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – KPR) ir siekdami nustatyti viešosios įstaigos Kauno miesto greitosios medicinos pagalbos stoties (toliau – Kauno m. GMPS, įstaiga) viešųjų pirkimų planavimo, organizavimo ir vykdymo bei viešųjų pirkimų sutarčių įgyvendinimo srityse, kuriose galimai egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas ir vertinimas. Taip pat papildomai buvo įvertintos viešųjų pirkimų pareigybės tų darbuotojų kurie vykdo pirkimus ir kurių nėra pagrindinės funkcijos viešuose pirkimuose.

ANALIZĖS IR VERTINIMO TIKSLAS, METODAI IR VEIKSMAI

Veiklos sričių analizės ir vertinimo tikslas – nustatyti veiklos sritis veikiančius išorinius, vidinius ar individualius rizikos veiksnius (sąlygas, įvykius ar aplinkybes), galinčius sudaryti prielaidas atsirasti korupcijai, parengti ir įgyvendinti prevencijos priemones analizės ir vertinimo metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar šalinti.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo atlikimo pagrindas – Kauno m. GMPS direktoriaus 2022 m. rugsėjo 21 d. įsakymas Nr.V-177.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo atlikimo pradžia – 2022 m. rugsėjo 22 d. pabaiga – 2022 m. lapkričio 21 d.

Nagrinėjamas laikotarpis – nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2022 m. rugpjūčio 31 d. imtinai.

Analizę atliko Kauno m. GMPS atsakingas asmuo už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą įstaigoje.

Įvertinti nacionaliniai teisės aktai, įstatatai, vidaus dokumentai.

Tikslai: antikorupeciniu požiūriu įvertinti Kauno m. GMPS viešųjų pirkimų planavimo, organizavimo ir vykdymo bei viešųjų pirkimų sutarčių įgyvendinimo sritį, siekiant nustatyti galimas korupcijos rizikas ir rizikos veiksnius, galinčius sudaryti prielaidas darbuotojams ar kitiems asmenims padaryti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus ir nustatyti priemones, skirtas nustatytoms korupcijos rizikoms ir (ar) rizikos veiksniams sumažinti ar pašalinti.

Uždaviniai: nustatyti įstaigos nurodytos aukščiau veiklos teisinio reglamentavimo trūkumus, kurie sudaro prielaidas korupcijai pasireikšti, išanalizuoti įstaigos vidaus dokumentus ir praktinį viešųjų pirkimų procedūrų vykdymą, identifikuoti galimas korupcijos rizikas viešuose pirkimuose, nustatyti ir pasiūlyti korupcijos riziką ir rizikos veiksnių mažinimo ar pašalinimo priemones.

Objektas: Kauno m. GMPS viešųjų pirkimų planavimo, organizavimo ir vykdymo bei viešųjų pirkimų sutarčių įgyvendinimo srityse.

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai: galiojančių teisės aktų ir Kauno m. GMPS vidaus dokumentų analizė, interviu metodas (apklausiant atsakingus darbuotojus tiesiogiai, telefonu ir elektroniniu paštu), taip pat viešai skelbiamos informacijos stebėjimas ir analizavimas, valstybės registruose ir informacinėse sistemose sukauptos informacijos analizė, apžvelgiant Kauno m. GMPS DVS saugomus duomenis.

ANALIZUOTOS IR VERTINTOS VEIKLOS SRITYS

Atliekant Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Kauno m. GMPS buvo vadovaujama prielaida, kad vykdoma veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, jeigu atitinka vieną ar kelis numatytus vertinimo kriterijus. Kai kurių viešojo sektoriaus subjekto darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti. Vertinama, kad viešojo sektoriaus subjekto veikla atitinka šį kriterijų, jei nustatoma, kad viešojo sektoriaus subjekto darbuotojų įgyvendinami uždaviniai, vykdomos funkcijos, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka neapibrėžti (nepakankamai apibrėžti) viešojo sektoriaus subjekto priimtų administracinių aktų ar kitų teisės aktų dispozicijoje, yra įstatymų ir poįstatyminių teisės aktų ir administracinių aktų kolizijų, nepriimti administraciniai aktai, būtini įstatymų ar kitų teisės norminių aktų įgyvendinimui, platūs viešojo sektoriaus subjekto darbuotojų įgaliojimai priimti sprendimus savo nuožiūra, darbuotojų priimamų administracinių sprendimų ar veiklos kontrolės tvarka, darbuotojų atsakomybė neapibrėžta (nepakankamai apibrėžta) viešojo sektoriaus subjekto teisės aktuose ir pan. Kauno m. GMPS nėra atskiro padalinio ar skyriaus vykdančio viešųjų pirkimų funkcijas, todėl veikla neapibrėžta padalinio ar skyriaus nuostatuose ar kituose įstaigos vidaus dokumentuose, išskyrus pareigų instrukcijas. Nagrinėjamu laikotarpiu pirkimams planuoti, organizuoti ir vykdyti buvo paskirta 1,0 etato krūvio viešųjų pirkimų specialisto ir 0,25 etato krūvio viešųjų pirkimų administratoriaus. Kitiems darbuotojams numatytos papildomos funkcijos susijusios su viešųjų pirkimų procedūromis jų pareiginėse instrukcijose.

Kitas kriterijus atitinka, nes daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kito viešojo sektoriaus subjekto patvirtinimo. Vertinama, kad viešojo sektoriaus subjekto veikla atitinka šį kriterijų, kai viešojo sektoriaus subjektui suteikti įgaliojimai savarankiškai priimti sprendimus, susijusius su jo turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, viešaisiais pirkimais, taip pat sprendimus administracinio reglamentavimo, administracinių paslaugų teikimo, viešųjų paslaugų teikimo administravimo srityje, kai šie sprendimai susiję su kelių rūšių visuomeninių santykių reguliavimu ir (ar) kitų viešojo sektoriaus subjektų valdymo sritimi ar kompetencija, tačiau teisės aktai nenustato prievolės derinti juos su kitais viešojo sektoriaus subjektais ir (ar) nereikia kito viešojo sektoriaus subjekto patvirtinimo. Kauno m. GMPS savarankiškai priima sprendimus susijusius viešųjų pirkimų planavimu, organizavimu, vykdymu ir sutarčių įgyvendinimu. Savarankiškai sprendimai priimami su viešaisiais pirkimais, kuriems nereikia kito viešojo sektoriaus subjekto patvirtinimo ar įgaliojimo.

Dar vienas kriterijus anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę buvo nustatyta veiklos trūkumų. Viešojo sektoriaus subjekto veiklos atitiktis šiam kriterijui vertinama tik tuo atveju, jei Specialiųjų tyrimų tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka atliko korupcijos rizikos analizę viešojo sektoriaus subjekte ir pateikė išvadą dėl korupcijos rizikos analizės. Laikytina, kad viešojo sektoriaus subjekto veikla atitinka šį kriterijų, jei Specialiųjų tyrimų tarnybos parengtoje išvadoje buvo pateiktos kritinės antikorpucinės pastabos t.y. sprendimą dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo priėmusio viešojo sektoriaus subjekto vadovas, patvirtinęs išvadą dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo, priima sprendimus dėl korupcijos rizikos ir jos veiksmų (jeigu jie nustatyti) pašalinimo ar mažinimo. Lietuvos

Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka per nagrinėjamą laikotarpį neatliko korupcijos rizikos analizės Kauno m. GMPS viešųjų pirkimų srityje.

Gauti skundai, pranešimai, pareiškimai dėl atliktų veiksmų ir (ar) priimtų sprendimų. Atitiktis šiam kriterijui nustatoma vertinant, ar per analizuojamąjį laikotarpį dėl viešojo sektoriaus subjekto veiklos srities (ar viešojo sektoriaus subjekto struktūrinio padalinio, susijusio su analizuojama veiklos sritimi) veiklos užfiksuoti skundai, pranešimai, pareiškimai, dėl kurių nebuvo pradėti ikiteisminiai tyrimai, administracinė nusižengimo byla ar tarnybinis patikrinimas. Per analizuojamąjį laikotarpį Kauno m. GMPS skundų, pranešimų, pareiškimų dėl atliktų veiksmų ar priimtų sprendimų viešųjų pirkimų srityje nebuvo gauta.

Priimami sprendimai yra susiję su materialine ar kitokia interesanto nauda. Viešojo sektoriaus subjekto veiklos atitiktis šiam kriterijui vertinama tuo atveju, jeigu viešojo sektoriaus subjekto darbuotojai interesanto atžvilgiu priima sprendimus, susijusius su pastarajam tenkančia materialine nauda (pavyzdžiui išmokų, pašalpų, paramos prašymų nagrinėjimas ir skyrimas ir pan.). Kauno m. GMPS darbuotojai pagal savo veiklas ir paskirtas jiems funkcijas nepriima sprendimų, susijusių su materialine nauda interesanto materialine nauda.

Valstybės kontrolė, Seimo kontrolieriai, kitos kontrolės ar priežiūros institucijos arba pats viešojo sektoriaus subjektas atliktų vidaus patikrinimų metu nustatė viešojo sektoriaus subjekto veiklos pažeidimų atitinkamoje srityje. Valstybės kontrolė, Seimo kontrolieriai, kitos kontrolės ar priežiūros institucijos, taip pat ir Kauno m. GMPS vidaus auditas nenustatė veiklos pažeidimų viešųjų pirkimų srityje.

ESAMOS SITUACIJOS VERTINIMAS, KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI, KORUPCIJOS RIZIKOS VERTINIMAS IR KORUPCIJOS RIZIKOS MAŽINIMO PRIEMONĖS

Remiantis pateikta informacija, darytinos išvados, kad kai kurios veiklos sritys priskirtinos prie sričių, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, nes atitinka vieną ar kelis KPI nustatytus kriterijus ir juose analizės ir vertinimo metu nustatyti korupcijos rizikos veiksniai.

Pažymėtina, kad Kauno m. GMPS viešųjų pirkimų srityje korupcijos rizikos (-ų) ir (ar) rizikos veiksnių nustatymas per pastaruosius tris metus nebuvo atliktas.

Vertinant veiklos sritį nusistatė papildomus kriterijus ir klausimus. Įvertinus visus dokumentus ir kriterijus buvo nustatytos rizikos.

RIZIKOS VEIKSNIO RŪŠIS

Išoriniai ir sisteminiai veiksniai. Neaiškių ar nesuderintų teisės aktų, reguliuojančių viešojo pirkimo reglamentavimą nenustatyta. Rizikos nėra.

Vidiniai rizikos veiksniai. Antikorupcinio požiūriu vertinant teisinį reguliavimą, nustatyta rizika vertinama kaip vidutinė.

Individualūs rizikos veiksniai. Nežinojimo, amoralumo, spaudimo darbo aplinkoje, interesų konfliktų deklaracijos nupildymo atvejų nenustatyta. Rizikos nėra.

Darbo proceso rizikos veiksniai neskaidrių ar neaiškių sprendimų priėmimo, silpno darbo procesų organizavimo ar nuolatinio pobūdžio procedūrų nesilaikymo, blogos organizacijos kultūros, netinkamos darbų ir procesų kontrolės ir priežiūros apraiškų viešojo pirkimo veiklos srityje nenustatyta.

SIŪLOMOS PRIEMONĖS KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAMS MAŽINTI AR PANAIKINTI

1. Atnaujinti viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašą iki 2023 03 30.
2. Atskirti pirkimo iniciatorių ir pirkimo organizatorių funkcijas viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos apraše iki 2023 03 30.
3. Užtikrinti sutarčių įvykdymo kontrolę, numatyti patvirtintą darbuotojų sąrašą atsakingų už sutarčių vykdymą ir kontrolę bei reglamentuoti sutarčių priežiūros tvarką papildant viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašą iki 2023 03 30.
4. Esant galimybei atskirti pavaldume esančius darbuotojus viešojo pirkimo komisijos darbe iki 2023 03 30.